

31. (Løbe-Nr. 121—123: **Nis**.)

Skrivelse til Udvalgets Formand fra Firmaet A. N. Hansen & Co. af 24de Febr. 1872.

Ifølge Deres Opfordring tillade vi os at tilstille Dem nogle Bemærkninger til Ophævelse om Toldforholdene ved Indførselen af Nis her i Landet.

Af den Nis, som forbruges her i Landet, kommer den langt overvejende Del, vistnok 95 à 98 pCt., fra Ostindien, efterat Eksporten af Nis fra Amerika blev standset ved Borgerkrigens Udbrud i 1861, og paa Grund af Regerslaveriets Ophør neppe nogensinde vil kunne gjenoptages. Nisen affibes fra Ostindien i 3 Hovedformer, nemlig som:

1. „Hvid“ Nis, d. v. s. helt eller næsten helt renset Nis, dog indeholdende en mere eller mindre betydelig Del Støv, Mel etc.
2. Raa Nis, af Toldvæsenet kaldet „Blandingsris“, d. v. s. halvt affallet Nis mere eller mindre blandet med Paddy.
3. „Paddy“ d. v. s. ganske uaffallet Nis; det er imidlertid paa Grund af Paddyens voluminøse Bessaffenhed kun rent undtagelsesvis, at Nisen affibes til Europa under denne Form; til Danmark er der i den sidste halve Snes Aar ikke kommen nogen Tilførsel deraf fra Ostindien.

Indførselen i Danmark af den første Kategori er „saa godt som forhindret“ ved de eksisterende Toldbestemmelser, ifølge hvilke saadan Nis bliver at fortolde som fuldkommen renset Nis, hvad den ingenlunde er; ved dens Rensning finder en, undertiden betydelig, Afgang i Vægt Sted, saa at Nismølleren her i Landet vilde komme til at svare betydeligt Mere i Told af en Ladning direkte indført „hvid“ Nis, end den samme Ladning vilde svare, naar den blev indført her, efter at være bleven renset i en udenlandsk europæisk Nismølle. Væsentlig som Følge heraf er der i mange Aar ikke flet nogen direkte Indførsel af „hvid“ Nis fra Ostindien til Danmark. De eksisterende Toldbestemmelser (i hvilke Toldlovudkastet ikke foreslaar nogen Forandring i saa Henseende) have saaledes, til Stede for Industrien saavel som for Forbrugerne, virket som et Forbud imod den direkte Indførsel af Nis i denne Form, og altsaa som en Beskyttelse af den fremmede Nismølle-Industri her i Landet.

Den Form, hvorunder Nisen direkte indføres her i Landet fra Ostindien, er altsaa som „raa“ Nis eller Blandingsris. I denne Form er Nisen ikke Gjenstand for Om sætning her, hvorfor der ikke kan ansøres nogen her gjældende Markedspris. I England, det største Marked for denne Vare, fluktuerer Prisen imellem 8 £ . og 11 £ . Strlg. pr. Cwt. (inkl. Sæf) svarende til mellem ca. 3,25 og 4,50 Skilling Dansk pr. Dansk W . Udcastet foreslaar en Told af 1,65 £ . pr. W , hvilket altsaa vil udgjøre fra 36 til 51 pCt. af Værdien, en vistnok urimelig høi Told for en Kornsort, som for store Befolkninger udgjør det saagodtsom ubelukkende Næringsmiddel, og som ogsaa her i Landet, dersom ikke Tolden var, vilde kunne afgive et billigt, sundt og nærende Fødemiddel for de ubemidlede Klasser. Saafremt Tolden hævedes, vilde de simpleere Sorter renset Nis kunne sælges til en Pris af 4 à 5 £ . pr. W ; for Tiden koster Rugbrød, skøndt Rugpriserne ingenlunde ere overordentlig høie, ca. 3,50 £ . pr. W , hvorved maa bemærkes, at Rugbrødet indeholder 30 à 35 pCt. Vand, og at de tørre Dele atter indeholde ca. 30 pCt. Kuld, hvori findes en Mængde for Ernæringen unyttige Trædele; det vil derfor neppe være for høit, naar de nærende Dele af Rugbrødet ansættes til at koste 5 à 5,50 £ . pr. W ; eller Mere end hvortil god Nis kan sælges (NB. uden Told).

Udcastet foreslaar, som bemærket, Tolden for Blandingsris ansat til 1,65 £ . pr. W , eller 82,50 pCt. af Tolden paa ren Nis, gaaende ud fra den Forudsætning, at der af 100 W Blandingsris gennemsnitlig udvindes 82,50 W særdis renset Nis. Men denne Forudsætning holder ikke Stik; den stemmer hverken med den Erfaring, som Toldvæsenet har gjort ved egne Undersøgelser, heller ikke med de Meddelelser om Produktionsforholdene, som det har erholdt fra den her værende Nismølle, ifølge hvilke der af Blandingsris gennemsnitlig udvindes betydelig Mindre end 82,50 pCt. særdis renset Nis. Der er dog Grund til at antage, at Finansministeriet selv vil foranstalte et noget rigtigere Forholdstal indført i Lovudkastet; men selv om dette Forholdstal kom til at svare til det uvundne Procentudbytte i ren Nis (heri alle Biprodukter af Brudris og Smaaris medregnede), vil Nismølleren her i Landet formedelt Toldens Størrelse, der ofte tvinger ham til at udjøre Biprodukterne, være ugunstigere stillet ved Salg af Hovedproduktet i selve Landet end den udenlandske Nismølle; med andre Ord, ved den høie Told nyder den udenlandske Industri en Beskyttelse her i Landet.